

Opiekun i jego podopieczni

Nina Orange

Magriet Brink

polski: Gabriela Zarzecka

Rodzinna matematyka
od najmłodszych lat

Early
Family
Math

Interaktywna przygoda

polski

Dorośli czytelnicy

3 poziomy rozmowy Wybierz poziom odpowiedni dla swojego dziecka. Kiedy zadajesz pytania lub coś komentujesz, daj dziecku czas na zastanowienie się i odpowiedź. Jeśli dziecko ma trudności z odpowiedzią, pomóż mu. Kiedy odpowie, zadawaj kolejne pytania lub dodawaj komentarze, które nawiązują do jego odpowiedzi i pomagają mu rozwinąć myśl.

Poziom 1 Zadawaj proste i konkretne pytania. Pytaj o to, co widzicie na stronie, i wskazuj poszczególne elementy. Na przykład: „Gdzie jest zabawka?”, „Co oni robią?”, „Jak nazywa się ta rzecz?”, „Jakiego jest koloru?”, „Ile jest piłek?”

Poziom 2 Zadawaj bardziej ogólne lub otwarte pytania dotyczące tego, co dzieje się w danym momencie historii. Na przykład: „Co widzisz na tej stronie?”, „Co to za grupa przedmiotów?”

Poziom 3 Pytaj o przebieg historii i zachęcaj dziecko do przewidywania, co wydarzy się dalej. Na przykład: „Co się wydarzyło?”, „Co wydarzy się dalej?”, „Czy zdarzyło Ci się coś podobnego?”, „Czy masz podobne doświadczenia?”, „Jak myślisz, co czuje ta osoba?”.

Matematyka i nowe słowa W tej historii poznasz różne kształty i ich cechy. Poćwiczysz słowa: trójkąt, prostokąt, pięciokąt, sześciokąt, boki, przekątna, koło, owal, walec, piłka, kula, pasek, cienki, mały, duży, płaski, para, przeciwległy, środek, długi, wysoki, dwa razy, pomiar i szacowanie.

Czytaj, rozmawiaj i baw się! Podane pytania i komentarze to dopiero początek.

Dla pierwszego poziomu podczas czytania korzystaj z czerwonych pytań i komentarzy.

Dla drugiego poziomu podczas czytania korzystaj z niebieskich pytań i komentarzy.

Dla trzeciego poziomu podczas czytania korzystaj z zielonych pytań i komentarzy.

Następnie podążaj za zainteresowaniami dziecka. Pozwól, żeby rozmowa rozwijała się w ciekawy i kreatywny sposób.

To historia o opiekunie, który zajmuje się osieroconymi zwierzętami.

1. Sierotą nazywamy młode zwierzę, które nie ma dorosłego zwierzęcia, które mogłoby się nim opiekować. Jakie problemy może mieć osierocone zwierzę, jeśli żyje na wolności?

2. Prostokąty to figury o czterech bokach, takie jak ta strona. Zauważ, że każda brama i każde drzwi mają kształt prostokąta z ukośnym wzmocnieniem. Takie wzmocnienie dzieli prostokąt na dwa trójkąty, dzięki czemu konstrukcja jest sztywniejsza i mocniejsza.

3. Czy potrafisz znaleźć wokół siebie jakieś trójkąty i prostokąty?

Sierpień był bardzo pracowitym miesiącem dla opiekuna i jego pomocników.

1. Wiele małych zwierząt, podobnie jak dzieci, potrzebuje mleka. Jak myślisz, jakie mleko znajduje się w tych butelkach?

2. Tak jak wcześniej widzimy tu trójkątą i prostokątą, a teraz pojawia się też dużo kół. Butelki mają kształt walców.

3. W miejscu, w którym opiekuje się wieloma zwierzętami, każdy ma swoje zadanie. Spójrz na obrazek i zgadnij, czym zajmuje się każda z tych osób.

Pierwsza przyjechała roczna Mkite.
Przywieziono ją starą zieloną
ciężarówką.

1. To mały słoń, który nie ma przy sobie
dorosłych słoń, które mogłyby się nim
opiekować. Wymyśl historię o tym, jak
znalazł się sam.

2. Jak myślisz, co czuje mały słoń?
Po czym można to poznać? Nasze
spojrzenie i sposób, w jaki układamy
ciało, mogą wiele powiedzieć o tym, co
czujemy.

3. Dlaczego na rampie przy ciężarówce
są czarno-żółte pasy?

Opiekunowi i jego pomocnikom było bardzo żal Mkite. Była bardzo chuda i smutna.

1. Jak myślisz, co czują te osoby wobec zwierząt, które potrzebują pomocy? Czy uważasz, że wierzą w to, co robią?

2. Czy zdarzyło Ci się kiedyś zobaczyć ranne lub chore dzikie zwierzę? Jakie uczucia Ci wtedy towarzyszyły? To zupełnie naturalne, że chcemy pomagać tym, którzy są w potrzebie.

3. Kiedy ktoś jest smutny, czasem przestaje normalnie jeść. Bywa też odwrotnie - niewłaściwe odżywianie może wpływać na nasze samopoczucie. Zarówno ludzie, jak i zwierzęta potrzebują odpowiedniej opieki, jedzenia i poczucia bezpieczeństwa, żeby dobrze się czuć i rozwijać.

Wkrótce jednak Mkite nabrała sił. Zaczęła bawić się z innymi zwierzętami w ośrodku.

1. W zoo i na wolności te zwierzęta zazwyczaj nie mają ze sobą kontaktu. Czy to nie ciekawe, że tutaj mogą bawić się razem, mimo że należą do różnych gatunków?

2. Przyjrzyj się różnym kształtom na tym obrazku. Okna mają kształt prostokątów, a piłka ma kształt kuli.

3. Jeśli przyjrzyysz się uważnie, na ścianie zobaczysz pięciokąty (figury o 5 bokach) i sześciokąty (figury o 6 bokach).

Pewnego sierpniowego dnia na terenie ośrodka wylądował helikopter.

1. Widok z góry, wysoko nad ziemią, nie zdarza się często. Zauważ, że z tej perspektywy wszystkie dachy wyglądają jak prostokąty. Co mówi nam to o kształcie pomieszczeń znajdujących się pod tymi dachami?

2. Nad górną częścią helikoptera widać okrąg. W rzeczywistości nie ma tam nic okrągłego. Co sprawia, że wygląda to tak, jakby znajdował się tam okrąg?

3. Na drugim końcu helikoptera widać jeszcze jeden mały okrąg. Ponieważ patrzymy na niego z boku, wygląda jak bardzo wąski owal.

Opiekun i jego pomocnicy wybiegli na zewnątrz. W helikopterze znajdował się mały słoń przykryty kocem.

1. Helikopterem przewozi się zwierzęta, które potrzebują nagłej pomocy. Jak myślisz, co mogło się stać temu słońowi?

2. Spójrz na wózek, na który zaraz załadują zwierzę. Dlaczego ma cztery koła? Co zwykle przewozi się na takim wózku?

3. Kształty otaczają nas wszędzie i warto się im przyglądać. Spójrz na chmury. Wszystkie mają płaskie spody i puszyste górne części. Jak myślisz, dlaczego wiele chmur ma właśnie taki kształt?

To był Ndiwa. Miał zaledwie pięć dni.
Opiekun karmił go mlekiem z butelki.

1. Zdrowie zwierząt, które mają
zaledwie kilka dni, jest bardzo kruche.
Dlatego tak ważne było, żeby Ndiwa jak
najszybciej otrzymał pomoc.

2. Ndiwa pije mleko z butelki, podobnie
jak małe dziecko. Czy zdarzyło Ci
się kiedyś karmić niemowlę lub małe
zwierzę z butelki?

3. Butelki na mleko mają kształt walca.
Są okrągłe, a ich boki są proste i biegną
pionowo. Czy widzisz wokół siebie
jakieś przedmioty w kształcie walca?
Nie jest ich zbyt wiele, więc możesz
żadnego nie znaleźć.

Trzecim osieroconym zwierzęciem, które trafiło do ośrodka w tym miesiącu, była Malea. Przyjechała czerwoną przyczepą ciągniętą przez traktor. Miała sześć miesięcy.

1. To osierocone zwierzę jest dużo starsze od Ndiwy. Musi być też całkiem duże, skoro przewieziono je na przyczepie ciągniętej przez traktor. Jak myślisz, co to za zwierzę?

2. Spójrz na dwie pary kół traktora. Tylne koła są znacznie większe od przednich. Jak myślisz, dlaczego?

3. Jaką przewagę daje posiadanie bardzo dużych kół?

Malea, mały nosorożec, szybko zaprzyjaźniła się z Enkare, małym bawołem. Wszędzie chodzili razem.

1. Jedną z ciekawych rzeczy w tym ośrodku jest to, że małe zwierzęta różnych gatunków mogą bawić się razem. Jak myślisz, czy dobrze się razem bawią?

2. Czy zdarzyło Ci się kiedyś zastanawiać, w jakiej kolejności czworonożne zwierzęta stawiają łapy podczas chodzenia? Przy najbliższej okazji przyjrzyj się uważnie i spróbuj to zauważyć. (Najpierw wysuwają tylną łapę z jednej strony, potem przednią łapę po tej samej stronie, a następnie powtarzają te ruchy po drugiej stronie).

3. Wszystkie te zwierzęta mają części ciała występujące parami po obu stronach ciała albo pojedynczo, wzdłuż jego środka. Czy potrafisz wymienić zwierzę, które ma więcej niż jedną część ciała, która nie występuje w parze?

Pewnej nocy wszystkich obudziło przybycie Ambii.

1. Spójrz, jak bardzo ta biedna mała żyrafa musiała wygiąć szyję, żeby zmieścić się w klatce. Jak myślisz, dlaczego nie umieszczono jej w większej klatce?

2. Czy zdarzyło Ci się kiedyś podczas zabawy schować do małego pudełka albo innego ciasnego miejsca? Jak Ci się tam podobało - było trochę strasznie czy raczej przyjemnie i bezpiecznie?

3. Spójrz na te wszystkie gwiazdy! Ile uda Ci się ich policzyć? Czy zdarzyło Ci się kiedyś być w miejscu, gdzie było naprawdę ciemno i widać było tak wiele gwiazd, że nie sposób było ich wszystkich policzyć?

Ambia miała pięć miesięcy. Po długiej podróży była osłabiona.

1. Ambia wygląda na słabą i smutną. Te małe zwierzęta muszą opuścić swoje domy, żeby otrzymać pomoc i wrócić do zdrowia. Pobyt z dala od domu, w nieznanym miejscu, może być dla małego zwierzęcia bardzo trudny.

2. Czy zdarzyło Ci się kiedyś wyjechać z domu na dłużej? Jak wspominasz taki wyjazd - było Ci smutno z powodu rozłąki czy cieszyła Cię nowa przygoda?

3. Oszacowanie to przybliżona odpowiedź, gdy trudno coś szybko dokładnie policzyć. Jak myślisz, ile ciemnych plamek ma Ambia?

Ze względu na długą szyję Ambii opiekun musiał wysoko unieść butelkę, żeby ją nakarmić.

1. Opiekun robi wszystko, żeby zwierzęta czuły się dobrze. Dbą o ich spokój, bo dzięki temu łatwiej wracają do zdrowia.

2. Jak myślisz, na jakiej wysokości znajduje się opiekun? Czy jest wyżej niż głowa dorosłej osoby? A może znajduje się na wysokości większej niż dwie osoby ustawione jedna na drugiej? Czasami łatwiej ocenić wysokość czegoś, porównując ją z wysokością człowieka.

3. A teraz spróbuj w ten sam sposób ocenić wysokość tego drzewa. Jak myślisz, ile osób trzeba by ustawić jedna na drugiej, żeby sięgnąć czubka drzewa? Dawniej ludzie również używali takich porównań. Na przykład długość można było określić, podając liczbę stóp albo kroków.

W połowie sierpnia do ośrodka trafiły maleńkie bliźnięta Abei i Moit. Te antylopy miały zaledwie kilka godzin. Były bardzo chore.

1. Jak myślisz, jak udało się tak szybko przywieźć te małe antylopy do ośrodka? Czy ktoś mógł być przy ich narodzinach?

2. Czy zdarzyło Ci się kiedyś zobaczyć nowo narodzone zwierzę albo dziecko? Takie maleństwa wydają się zupełnie bezbronne i mają szeroko otwarte oczy. Dopiero poznają świat i wszystko jest dla nich nowe.

3. Noworodkom trzeba zapewnić ciepło. Dlatego na tych obrazkach małe zwierzęta są przykryte kocami. Tak samo dba się o ciepło nowo narodzonych dzieci.

Wszyscy byli bardzo smutni, gdy Abei zmarł tydzień po przybyciu do ośrodka. Opiekunowi i jego pomocnikom udało się jednak uratować Moit.

1. Czasami bardzo się staramy, a mimo to coś nie wychodzi. Przypomnij sobie sytuację, kiedy udało Ci się zrobić wszystko, co było możliwe, ale coś poszło nie tak.

2. To może być trudne, kiedy mimo starań coś się nie udaje. Czy takie sytuacje zniechęcają Cię, czy raczej zachęcają, żeby następnym razem spróbować jeszcze raz?

3. Kiedy coś nie idzie po naszej myśli, warto zastanowić się, dlaczego tak się stało. Jeśli wydarzyło się coś, czego nie można było przewidzieć ani uniknąć, po prostu nie mieliśmy na to wpływu. Jeśli jednak mogliśmy coś zrobić inaczej, warto wyciągnąć z tego wnioski i wykorzystać je następnym razem.

Ostatnimi sierotami, które trafiły do ośrodka w sierpniu, były Kopi, Kepi i Keji. Te małe zwierzęta miały dwa tygodnie. Kiedy przyjechały, były bardzo głodne.

1. Te trzy maluchy wyglądają, jakby czekało je mnóstwo wspólnej zabawy. Jak myślisz, co opiekun i jego pomocnicy czują do tych zwierząt? Po czym można to poznać?
2. Oszacuj, ile plamek mają razem wszystkie trzy maluchy. Następnie spróbuj je policzyć, na przykład po dwie naraz, i sprawdź, jak bardzo Twój szacunek różnił się od rzeczywistej liczby.
3. Spróbujcie pobawić się w szacowanie. Wybierzcie coś, na co można szybko spojrzeć, i niech każdy zgadnie, ile tego jest. Potem policzcie dokładnie i sprawdźcie, kto był najbliższy. Im więcej będziecie ćwiczyć, tym lepiej będzie Wam szło!

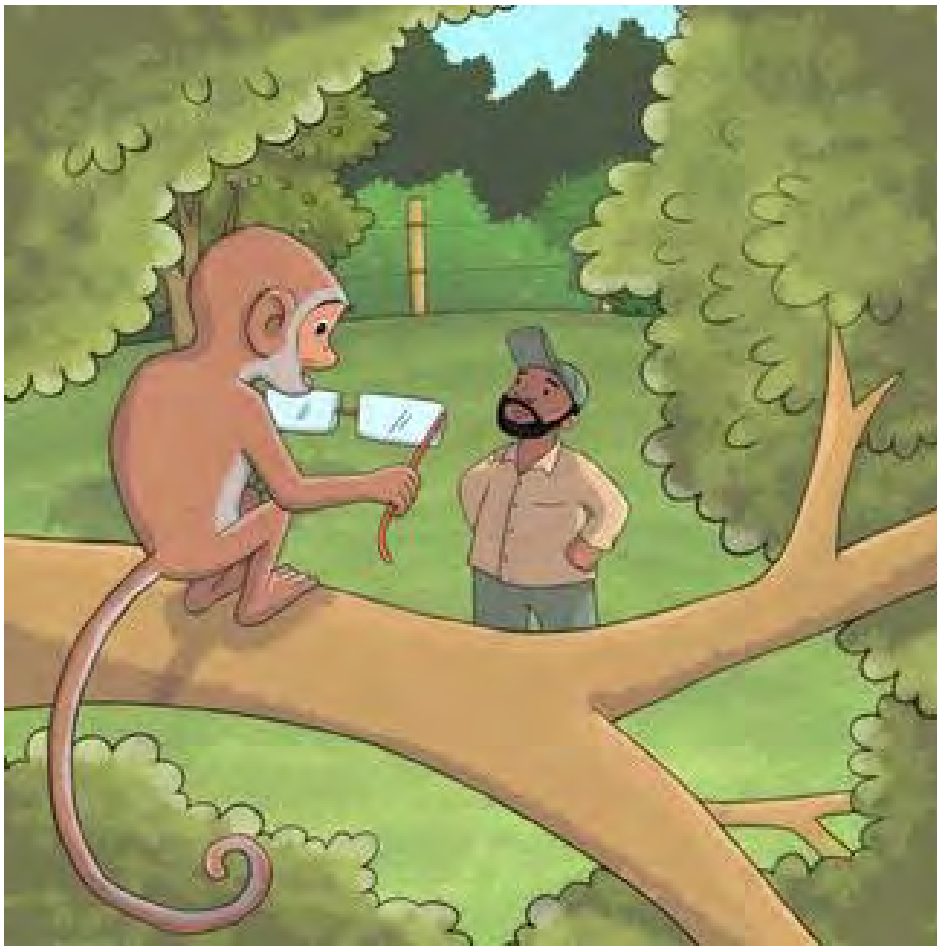
Opiekun i jego pomocnicy kochają wszystkie zwierzęta, nawet te, które czasem rozrabiają.

1. Nawet kiedy małe zwierzęta sprawiają kłopoty, opiekun i jego pomocnicy dobrze się z nimi bawią. Z jakimi zwierzętami lubisz się bawić?

2. Lubisz bawić się w wodzie podczas kąpieli? Małe zwierzęta wcale nie różnią się pod tym względem tak bardzo od małych dzieci.

3. Stoń ledwo mieści się w tej wannie. Jak myślisz, co zrobią, kiedy przestanie się w niej mieścić?

Najbardziej rozrabiającym maluchem była Lobolia. Uwielbiała chować okulary opiekuna.

1. Jak myślisz, czy opiekun widzi bez okularów? Jeśli nie, ich znalezienie może być dla niego sporym wyzwaniem. Na żadnej ze stron nie ma jednak okularów na nosie, więc chyba nie są mu aż tak potrzebne.

2. Czy pamiętasz, że Lobolia pojawiła się na poprzedniej stronie? Podczas kąpieli opiekun miał okulary w kieszeni koszuli. Jak myślisz, czy Lobolia mu je wtedy zabrała?

3. Lobolia bez problemu mogłaby uciec z ośrodka. Te ogrodzenia na pewno nie powstrzymałyby jej przed ucieczką. Jak myślisz, dlaczego mimo to zostaje w ośrodku?

Opiekun i jego pomocnicy robią wszystko, co w ich mocy, by zapewnić małym zwierzętom najlepszą możliwą opiekę. Liczą na to, że z czasem zwierzęta nauczą się radzić sobie samodzielnie i będą mogły wrócić na wolność.

1. Choć opiekun i jego pomocnicy przywiązują się do każdego zwierzęcia, dzikie zwierzęta powinny wrócić na wolność, gdy tylko są w stanie samodzielnie sobie poradzić. Na pewno trudno się z nimi rozstać, ale z drugiej strony musi być wspaniale patrzeć, jak wracają do zdrowia, dorastają i w końcu zaczynają samodzielne życie na wolności.

2. Niektóre zwierzęta mają trwale urazy lub problemy zdrowotne, przez które nie mogą wrócić na wolność. Jak myślisz, z czego może to wynikać?

3. Wyobraź sobie, że jesteś jednym z takich zwierząt i od najmłodszych lat przebywasz w ośrodku. Jak myślisz, co można by poczuć na myśl o powrocie na wolność - ekscytację związaną z samodzielnym życiem czy raczej lęk przed tym, że trzeba będzie radzić sobie samemu?

Ile miały lat i ile ich było? Przeczytaj historię jeszcze raz, a następnie odpowiedz na pytania.

1. Ile zwierząt trafiło do ośrodka w sierpniu?
2. Które zwierzę przybyło jako pierwsze w tym miesiącu? Ile miało lat?
3. Które zwierzęta przybyły jako ostatnie? Ile miały lat?
4. Które zwierzęta były najmłodsze spośród tych, które trafiły do ośrodka w sierpniu? W jakim były wieku?
5. Które zwierzę było najstarsze?

Powtórzenie historii po przeczytaniu pomaga lepiej ją zapamiętać!

Keeper and his nursery

Author -- Nina Orange

Illustration -- Magriet Brink

Language -- English

Level -- First paragraphs

© African Storybook Initiative 2015

Creative Commons: Attribution 4.0

Source www.africanstorybook.org